

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΑ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
Α΄ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ
Διευδυντής: Καθηγητής Α.Χ.Λάζαρος
Μικράς Ασίας 75, Γουδή, 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210-7462158, 210-7462229 – Fax: 210-7462179
E-mail: panatomy@med.uoa.gr

Αθήνα, 9.10.2019

Αξιολόγηση Παδολογικής Ανατομικής I & II για το Ακαδημαϊκό Έτος 2017-2018

Η διασαφήνιση και συνοπτική απαρίδμηση των ευρημάτων κατά την ανάλυση των ερωτηματολογίων σχετικά με την αξιολόγηση της προπτυχιακής εκπαίδευσης στην Παδολογική Ανατομική, που κλήθηκαν να απαντήσουν οι παρακολουθούντες φοιτητές για το Ακαδημαϊκό Έτος 2017-2018 οδήγησε στα παρακάτω συμπεράσματα :

Συμπεράσματα στις ερωτήσεις με βαδμολόγηση

Τα συμπεράσματα στην πρώτη κατηγορία ερωτήσεων με βαδμολόγηση προκύπτουν ως εξής:

Στα κλινικοπαδολογοανατομικά φροντιστήρια (μελέτες περιστατικών, casestudies) τα κλινικά δεδομένα συσχετίζονται με τις παδολογοανατομικές αλλοιώσεις μέσα από την ανάλυση χαρακτηριστικών ιστορικών ασθενών έτσι, ώστε να καλλιεργείται η κριτική κλινικοπαδολογοανατομική ατρική σκέψη και να εξοικειώνεται ο φοιτητής με τις δυνατότητες και τους περιορισμούς της μελλοντικής διαγνωστικής και δεραπευτικής του πράξης. Η παρακολούθηση των κλινικοπαδολογοανατομικών μαθημάτων ήταν υποχρεωτική. Τα υψηλότερα ποσοστά απαντήσεων παρατηρούνται στα υποχρεωτικά μαθήματα (όπως πχ. τα εργαστηριακά), στην “εξοικείωση βασικών παδολογοανατομικών αλλοιώσεων” (ερώτηση 2) και στη “γραμματειακή υποστήριξη” (ερώτηση 4). Όσον αφορά την εξοικείωση με την αναγνώριση παδολογοανατομικών αλλοιώσεων, ο φοιτητής που είναι αναμενόμενο να φοβάται την πρακτική εξάσκηση, έχει ανάγκη όχι μόνο να καταρτίζεται δεωρητικά, αλλά και να αποκτά «πρακτική δεξιότητα» και εξοικείωση με την αναγνώριση των εν λόγω αλλοιώσεων.

Τα επιπρόσδετα μαδήματα έχουν ως αντικείμενο τον συνδυασμό της ιστολογίας και παδοφυσιολογίας που προκαλεί την εκάστοτε νόσο, για παράδειγμα τη νεφρογενή υπέρταση. Δηλαδή τα μαδήματα αυτά καλούν στην ολιστική αντίληψη της νόσου, εξ ου και η αξιολόγησή τους είναι εξαιρετική. Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί η μεγάλη διαφορά στο ποσοστό απάντησης μεταξύ Δεκεμβρίου και Ιουνίου στα ερωτήματα, που αφορούν τα “φροντιστήρια” (ερώτημα 1δ) και τα “επιπρόσδετα μαδήματα” (ερώτημα 1ε). Οι διαφορές αυτές χρειάζονται περαιτέρω διερεύνηση από τους ίδιους τους διδάσκοντες, καθώς οι αιτίες μπορεί να είναι πολλές, για παράδειγμα ότι οι φοιτητές τον Ιούνιο είχαν σχηματίσει πληρέστερη αντίληψη για το αντικείμενο των μαδημάτων.

Στα χειμερινά εξάμηνα οι φοιτητές συχνά δεν παρακολουθούσαν τα μη υποχρεωτικά μαδήματα, ενώ στα εαρινά ήταν πιο ικανοποιημένοι. Η παρακολούθηση των κλινικοεργαστηριακών μαδημάτων ήταν υποχρεωτική, η δε παρακολούθηση στα δεσμοδετημένα μαδήματα είναι μεγαλύτερη στις ώρες της μελέτης περιστατικών (casestudies).

Εν τούτοις επί του παρόντος εξακολουθεί να υπερέχει η συμβατική διδασκαλία στην πράξη, καθώς παραμένει η διστακτικότητα για την αναγνώριση των διαδικτυακών μέσων ως βασική μέθοδο εκπαίδευσης σε συνδυασμό με τη θετική αντιμετώπιση της ανδρώπινης παρουσίας του διδάσκοντος κατά τη μετάδοση γνώσεων. Η διαδραστική εκπαίδευτική πλατφόρμα HIPON, η οποία αφορά τη Γενική και τη Συστηματική Παδολογική Ανατομική, παρέχει τη δυνατότητα πλοήγησης σε εικονικά πλακίδια (virtualslides), μελέτης πλήθους χαρακτηριστικών περιστατικών, εκπαίδευτικών βίντεο και αρχείων παδολογοανατομικών εικόνων καθώς και δοκιμασιών αυτοαξιολόγησης.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι εξαιρετική αξιολόγηση έχουν τα “επιπρόσδετα μαδήματα” και στα δύο εξάμηνα, αλλά με μικρότερη συμμετοχή στη συγκεκριμένη απάντηση, κάτι που μπορεί να ερμηνευθεί με βάση το ότι αφενός η συμμετοχή στα “επιπρόσδετα μαδήματα” ήταν μικρότερη, αλλά αυτοί που πήγαιναν τα αξιολογούν με άριστα. Η παρακολούθηση των υποχρεωτικών φροντιστηριακών εργαστηριακών, αλλά και η εκπαίδευση μέσω κλινικοπαδολογοανατομικών μαδημάτων με παρουσίαση περιστατικών (casestudies) αντιμετωπίζεται από τους φοιτητές ως πολύ πιο ενδιαφέροντα από την παρακολούθηση των δεωρητικών μαδημάτων. Σημειώνεται, ότι κατά τη διάρκεια των σπουδών, στους φοιτητές ελλοχεύει ο φόβος της άσκησης της ιατρικής, ακόμη και όταν ο σκοπός είναι αυτή καθαυτή η απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων. Τα επιπρόσδετα μαδήματα ιστοπαδολογίας – παδολογικής φυσιολογίας και κλινικής νόσου που δένουν παράλληλα αποτελούν σειρά που πρέπει να ακολουθείται στην ιατρική.

Στα κλινικοπαδολογοανατομικά φροντιστήρια, τα κλινικά δεδομένα συσχετίζονται με τις παδολογοανατομικές αλλοιώσεις μέσα από την ανάλυση χαρακτηριστικών ιστορικών ασθενών έτσι, ώστε να καλλιεργείται η κριτική κλινικοπαδολογοανατομική ιατρική σκέψη και να εξοικειώνεται ο φοιτητής με τις δυνατότητες και τους περιορισμούς της μελλοντικής διαγνωστικής και δεραπευτικής του πράξης.

Εξακολουθεί ακόμη να παρατηρείται διστακτικότητα στη χρήση διαδικτυακών πηγών στην ιατρική διάγνωση, παρά την αυξημένη εξοικείωση των σύγχρονων φοιτητών με την τεχνολογία των HY. Η διαδραστική εκπαιδευτική πλατφόρμα HIPON φαίνεται, ότι ευρίσκεται σε αρχικό στάδιο αποδοχής.

Αναφορά των προτάσεων των φοιτητών στα διανεμηθέντα ερωτηματολόγια

Οι απαντήσεις συνοψίζονται στις εξής:

Γενικές παρατηρήσεις

Κρίνεται ως πολύ πρωινή η έναρξη των υποχρεωτικών φροντιστηρίων και προτείνεται να επεκταδεί από μάδημα δυο σε μάδημα τριών εκπαιδευτικών εξαμήνων.

Κρίνεται σκόπιμη η καλύτερη συνεννόηση των καθηγητών, ειδικότερα αυτών που διδάσκουν κοινή ύλη.

Τονίζεται η ανάγκη ενίσχυσης της σχέσης με το μάδημα της παδολογικής φυσιολογίας, ώστε να βελτιωθεί η σφαιρικότερη προσέγγιση κάθε ανδρώπινου συστήματος.

Προτείνεται συνεργασία με τα νοσοκομεία για ενημέρωση ~~μα~~ το ιστορικό και την κλινική πορεία του ασθενούς, με σκοπό σε συνδυασμό με το βιοπτικό υλικό να γίνει η ορδή διάγνωση.

Επίσης προτείνεται να μη γίνονται δεωρητικές παραδόσεις παράλληλα με την εξεταστική περίοδο ή με εργαστηριακές ασκήσεις άλλων μαθημάτων.

Ως προς τα εργαστήρια

Κρίνεται σκόπιμο να αυξηθεί ο χρόνος του εργαστηριακού μαθήματος και να οργανωθεί καλύτερα η ηλεκτρονική μάθηση (e-class).

Επιδυμητή είναι η αύξηση του χρόνου των κλινικοπαδολογοανατομικών φροντιστηρίων.

Είναι επιδυμητές οι μικρότερες ομάδες φοιτητών, έως και η ατομική χρήση μικροσκοπίων για εργαστηριακή μελέτη, ακόμη και η υποχρεωτική εξάσκηση στην αναγνώριση σε ατομικά μικροσκόπια των βασικών παδολογοανατομικών αλλοιώσεων σε πλακίδια. Επομένως προτείνεται και αύξηση του αριθμού και της διαδεσμότητας των εκπαιδευτικών πλακιδίων. Συστήνεται ακόμη και η δυνατότητα ατομικής μικροσκοπικής προσέγγισης κατά τη διάρκεια της δεωρητικής παράδοσης του μαθήματος. Γενικώς συστήνεται η βελτίωση του εκπαιδευτικού εξοπλισμού.

Επίσης κρίνεται σκόπιμη αφενός η εκπαίδευση για τη συσχέτιση κλινικών και παδολογοανατομικών παραμέτρων, αφετέρου η προσπάθεια προσέγγισης της ενεργού συμμετοχής φοιτητών στο εργαστήριο της παδολογικής ανατομικής, ενδεχομένως και στη νεκροτομία.

Με εκτίμηση,

A. X. Λάζαρης – Καθηγητής

Διευθυντής Α' Εργαστηρίου Παδολογικής Ανατομικής